

ΠΑΝΟΠΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΟΠΗΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Ἐνταῦθα ἐτησίᾳ . . . . . Φράγ. 12.

Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἐτησίᾳ » 14.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν γένει ἐτῆσ. » 16.

παρὰ τὴν Αὐτ. Ἐκκλησίαν.

Διὰ τὰ δικαστικὰ ἐγγράφα ἐν γένει
τὸν στίχον . . . . . λεπτά 20.ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΔΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.Διὰ διατριβάς, εἰδοποιήσεις κλπ.
κατ' ἀποκοπὴν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ Κοσμητεία τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν γνωστοῦν ποιεῖται τῷ κοινῷ τῆς Ἐρμουπόλεως ὅτι τὴν 3ην τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Ἰουνίου, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὦραν 9ην π. μ., ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις κτλ.

Ὅθεν παρακαλεῖ τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας, ὅπως εὐαρεστηθέντες παρευρεθῶσιν ἐν αὐταῖς, ἐμπνέοντες οὕτω τὸ θάρρος καὶ τὴν πεποίθησιν εἰς τὰ ἄπορα παιδία, ὅτι δὲν εἶναι ἐγκαταλελειμμένα, ἀλλ' ἔχουσι προστάτας καὶ κηδεμόνας των, τὰς εὐγενεῖς τῶν Ἐρμουπολιτῶν καρδίας.

Ἡ Κοσμητεία

τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν

ΕΜΜ. ΨΥΧΑΣ.

Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ.

Μ. ΠΑΠΑΝΑΣΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Γ. ΓΑΛΑΤΗΣ.

Ν. ΠΑΠΑΔΑΜ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Εὐχαριστοῦμεν τοὺς συναδέλφους, ὅσοι τὰ ἑαυτῶν συγχαριτήρια ἐξεδήλωσαν ὑπὲρ τοῦ συντάκτου τῆς «Πανόπης» κ. Ἰωάννου Ἀργυράκη, διὰ τὴν παρά τοῦ κ. Δημάρχου Ἐρμουπόλεως ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ διεύθυνσιν τοῦ γραφείου τῆς Δημαρχίας. Ἰδίᾳ δὲ ἐγκάρδια ἐθεωρήθησαν τὰ συγχαριτήρια τῶν συναδέλφων «Φερεικῶν» καὶ «Φωνῆς τῆς Τήνου».

Ἡ σύνταξις τῆς «Πανόπης».

— Ἡ Ἐρμουπολιτικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ διὰ τῶν Νομαρχῶν τοῦ Κράτους κοινοποιηθεῖσα καὶ ἀφορώσα τὴν ἀναθεώρησιν των ἐκλογικῶν καταλόγων, οὐ μόνον ἐν πολλοῖς ἀσαφῆς ὑπῆρξεν ἀλλὰ καὶ αὐτοβούλως ἠρμηνεύθη παρὰ τούτου ἢ ἐκείνου τῶν ἐνομιμμένων κατὰ διάφορον τρόπον. Περί τοῦ ἀντικειμένου τοῦ οὐ πολλὰ μέλλοντος νὰ γενήσῃ παράπονα καὶ σκάνδαλα μετὰ τὴν ἐκδίκασίν του, θέλομεν πραγματευθῆ εἰς τὸ προσεχόμενον ἄλλον.

— Χθὲς ἐπανήλθον ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Δήμαρχος τὸ σύνταγμα ἡμῶν, ἔνθα πρὸς ἑπτὰ ἡμερῶν εἶχεν ἀπέλθῃ χάριν ἐφέλεσι-θέσεων, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ κ. Κωνστ. Κολιόπουλος, δυνάμει τῆς εἰσπρακτικῆς.

— Αἱ ἐξετάσεις τῆς πρὸ ἡμῶν Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν προετάχθησαν πάντων τῶν ἄλλων ἐκπαιδευτηρίων, πρὸ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἴδῃ ἡ Κοσμητεία τῆς Σχολῆς ἐν ἑαυτῷ ἀριθμὸν ἐκλεκτοῦ ἀεροατηρίου εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον ταῦτο.

Οἱ συμπολίται ἡμῶν δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ προσέλθωσιν εἰς αὐτὰς προθύμως, ὅπως ἀκούσωσι καὶ τὰ πτωχὰ ταῦτα παιδία, προδρόμους γενόμενα, ὡς τινες πρώτοι ὄπῳροι, τῆς λοιπῆς διανοητικῆς συγκομιδῆς τῆς σπουδαζούσης ἐν τῇ πόλει ἡμῶν νεότητος.

— Πολλὰ λέγονται περὶ βουλευτικῶν συνδυασμῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας, ἀλλ' εἰσέτι θεωρηθῆτωσαν ταῦτα ὡς πρώται ἐκδόσεις τῶν νεολόγων, καθόσον πολλὰς μέχρι τέλους αἰφῆμαι αὗται θὰ ὑποστῶσι τροποποιήσεις.

— Εἶναι ἀληθῶς παράδοξος ἡ ἀντίφασις τῶν τηλεγραφημάτων, τῶν ἐσχάτως ἀφικθέντων ἐνταῦθα περὶ τοῦ Ἐλληνοτουρκικοῦ ζητήματος, πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ τυποῦ τῆς πρωτεύουσας δημοσιευόμενα. Φκίνεται ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς ἐν σημεῖον ἀοριστίας καὶ ἀμφιβολιῶν τοιούτων, ὥστε προτιμότερον εἶναι νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ τις πλέον μῆτε τηλεγραφήματα μῆτε ἐφημερίδας.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διέταξε τοὺς Γυμνασιάρχας τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ Γυμνασίων ὁμοίως ἀπὸ τῆς προσεχούσης ἐβδομαδος ἄρξωνται τῶν θερινῶν ἐξετάσεων. Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο προεβή, κατ' ἄ γράφει ἡ «Παλιγγενεσία», ἕνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος, προβλεπόν ὅτι ἡ περαιτέρω ἐξκκοιούθησις τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ συνωθισμοῦ τῶν μαθητῶν ἐν ταῖς παραθήσεσι μέλλει νὰ ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν τῆς σπουδαζούσης νεότητος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον πιστεύομεν ὅτι καὶ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν συμφέρει νὰ γενῆ ἕναρξις τῶν ἐξετάσεων κατὰ τὴν 10ην τοῦλάχιστον Ἰουνίου.

— Κυνικὰ καύματα κατέλαθον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦδε, τὸ θερμόμετρον τὴν παρελθούσαν τετάρτην ἐδείκνυε βαθμὸν 32, ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν βόρειος ἀνεμος πνεύσας, ἀνεζωογόνησε τὴν νῆσον ἡμῶν.

— Ἀπὸ τῆς παρελθούσης πέμπτης διαμένει ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἔμπορος κ. Γεώργιος Λύδης, Φολεγάνδριος, ἀπὸ τῆς πατρίδος τοῦ ἐπανακαμψαί, ἔνθα εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ σεβαστοῦ πατρὸς τοῦ Μελετίου, Σακελλαρίου καὶ ἐπισκοπικοῦ ἐπιτρόπου Φολεγάνδρου, ὅστις συνώδευσε τὸν ἀξιόλογον τοῦτον υἱὸν τοῦ μέγιστου Σύρου. Σήμερον δὲ ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν.

— Τὴν παρελθούσαν τετάρτην ἀπεβίωσεν ἡ σύζυγος τοῦ συμπολίτου ἡμῶν Φωτίου Ἰωσήπου ΔΕΣΠΟΙΝΑ, τὴν δὲ ἐπιούσαν ὁ οἰνοπώλης ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ. Ἀμφότεροι ἐκηδεύθησαν ἀξιοπρεπέστατα. Ὁ Θεὸς ἀνακαύσας τοὺς ομηθέντας καὶ παραμυθῆται τοὺς βαρέως πενθοῦντας συγγενεῖς αὐτῶν.

συνδέουσιν ἡμᾶς, ἐφ' ὅσον ἴσα τῷ γειναμένῃ τὴν νῆσον ταύτην σεβόμεν καὶ τιμῶμεν, λυπούμεθα εὐρισκόμενοι εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην νὰ ἀποκρούσωμεν τὴν ὑψηλοφροσύνην τοῦ κ. Μωραϊτίτη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, οὐχὶ διότι προσωπικόν τι ἔχομεν κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ διότι θεωροῦμεν τὴν ἐν Τήνῳ παρουσίαν αὐτοῦ ὡς μίαν ἐπιδρομὴν ἐνὸς πλούτουκατος κατὰ τῶν ἀδιαφορῶν κατοίκων τῆς νήσου, ἐπιδρομὴν σκοποῦσαν τὴν διὰ χρημάτων ἐξώθησιν τῶν συνειδητέων τῶν ἐκλογέων τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Τὴν δὲ τοιαύτην ἐκνομον καὶ ἄθεσμον ἐμπορίαν, θεωροῦντες ὡς μίαν ἀρχὴν πρὸς διαφθορὰν τοῦ τόπου, εὐχόμεθα ὅπως οἱ Τήνιοι, συναισθανόμενοι τοῦ μελλόντος νὰ κατακλύσῃ τὴν ἐπαρχίαν τῶν ἠθικῶν κινδύνους, ἐὰν ὁ κ. Μωραϊτίτης διὰ τῶν χρημάτων τοῦ ὑπερισχύου ἐν Τήνῳ, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀποκρούσῃ αὐτὸν καὶ ματαιώσῃ οὕτω καταχθονίους σκοπούς.

Τῇ συντάξει τῆς «Πανόπης».

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 538, τῆς 23 Μαΐου (π. ε.), φύλλον τῆς ἀξιολόγου ἐφημερίδος σας κατέστη περιζήτητον ἐνταῦθα, εἴτε διότι ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ καταγεγραμμένον τὸ πρὸς τὴν γῆσαν τοῦ ἀειμνήστου πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Ἑλλάδος, Ἰσάμ. Δεληγεώργη συλλυπητήριον τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων πολιτῶν Ἑλλήνων, εἴτε καὶ διότι περιεῖχε τὴν ἐντεῦθεν σταλεῖσαν ὑμῖν ἀλληλογραφίαν, ἐξ ἧς, οἱ μὲν τὴν μυῖαν ἔχοντες εἰς τὸ οικιάδιον ἐπαράχθησαν, οἱ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ἀποβλεπόντες ἐχάρησαν, καὶ οἱ τρίτοι πάλιν, οἱ ὅλως ἀμερόληπτοι, ἐξήτουν νὰ μάθωσι, τί τὸ παράξεν καὶ τί τὸ χαροποιῆσαν τοὺς ἐνδιαφερομένους. Οἱ πάντες λοιπὸν ἔμαθον περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐξέφερεν ἰδίαν γνώμην. Ἀδιαφοροῦμεν ἐὰν ἐπὶ ἠνέθη ἢ ἐὰν κατεκριθῇ ἢ ἀλληλογραφία μας ἐκείνη. Ἡμεῖς σκοπὸν ἔχομεν νὰ ἐξυκολουθῶμεν γράφοντες ὅτι φρονούμεν ὅτι συντελεῖ πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου. Ἐὰν εὖρωμεν συναγωνιστὰς πρὸς τοῦτο θὰ χαρῶμεν, ἐὰν δὲ κατηγήρους, τοὺς προειδοποιούμεν ὅτι δὲν θὰ παύσωμεν ἀντεπεξερχόμενοι κατὰ τῶν ἐρεσχελεῖδων τῶν, οἰασδήποτε φύσεως καὶ ἀν ὧσιν αὐταί.

Ὁ λαὸς τῆς Χίου, εἴτε ἐκ τῆς πολυχρονίου δουλείας εἴτε ἐκ τῆς τῶν ἀριστοκρατῶν ἀδιαφορίας, πολλαχῶς πιεζόμενος, εἴτε τὰς διαβολὰς καὶ τοὺς κήλικας φοβούμενος, σιωπᾶ, καταπνίγων κρύφα πᾶν ἔνοχον δάκρυ, ἐκ τῶν τυράννων του προσερχόμενον. Τα πάντα ὑποφέρει, τὰ πάντα συμπίεζει εἰς τὰ ἀγνὰ στήθει του, τὴν ὀργὴν φοβούμενος τῶν ἰσχυρῶν.

Ὁ σημερινὸς αἰὼν, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, εἶναι αἰὼν τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῷ ἀπειναντίας διὰ τοὺς Χίους εἶναι αἰὼν τοῦ σκότους καὶ τῆς βαρβαρότητος. — Τί θὰ εἴπῃ κοινῶν ἀνάπτυξις, τί ἐλευθερία καὶ τί ὑπεράσπισις τῶν κοινῶν συμφερόντων, οὐδεὶς ἢ μᾶλλον ὀλίγιστοι ἐννοοῦσι, διὸ καὶ οὔτε οὗτοι, οὔτε ἐκεῖνοι τολμᾶσι νὰ ἐκστομίζωσιν ὅτι ἡ καρδιά των τοῖς ὑπαγορεύει. Ὁ λαὸς κυλίνεται εἰς τὸ σκότος, ἡ δὲ ἀριστοκρατία, εἰς τὰ πάτρια ἐμμένουσα, οὐδένα ἔχει δικαστὴν ἐν τῇ γῇ, εἰμὶ τὸν ἐν Οὐρανῷ. — Ὁ τόπος ἠθικῶς ἐξέπεσεν, ὅτι αἰσχρὸν καὶ κακόνθηες διαπράττεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῆς ἀπωλείας. Ἐὰν δὲ δὲν ληρθῶσι οὐντονα μέτρα, ἐὰν δὲν εὐρεθῶσιν ἄνθρωποι μὲ καρδίαν καὶ θέλησιν ἰσχυρὰν, ἢ κακοήθεια θὰ ὑπερχείλισθῃ, ἢ δὲ παραλυσία θὰ καταβαραθρώτῃ τὴν ἠθικὴν τοῦ τόπου τούτου.

Δύω ἀληθῶς ἐμελλον νὰ ἐκδοθῶσιν ἐφημερίδες ἐνταῦθα, ἀλλ' οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη ἀνέτειλαν εἰσέτι εἰς τὸν ὄριζοντα τοῦ Αἰγαίου. Εἰς τὴν πρώτην, τὴν Νομαρχικὴν καλουμένην, καὶ ἐξ ἧς οὐδὲν καλὸν περιμένομεν, διότι ἄπυστο.

λὴ αὐτῆς εἶναι νὰ δημοσιεῖται τὰ δημοσία, δικαστικά καὶ δημοτικά ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα τὸν Νομὸν τοῦ Αἰγαίου, ἐδόθη ἤδη ἡ τῆς ἐκδόσεως ἀδεία, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, τὴν ἰδιωτικὴν, εἰς ἧν, κατὰ τὸ λεγεῖν τοῦ συντάκτου αὐτῆς, ἐμελλε νὰ καταχωρίζωνται διαφόρα πολιτικὰ ἄρθρα καὶ εἰδήσεις, δὲν ἐδόθη τοιαύτη ἀδεία. Τὸ διατὶ ἀγνωστον μὲν ἡμῖν, γνωστὸν δὲ τοῖς κρατοῦσι τὰς ἡνίας τοῦ δυστυχικοῦ τούτου τόπου.

Πόσων καὶ πόσων πραγμάτων δὲν ἔχει ἀνάγκην ἡ δυστυχὸς Χίος! Μάλιστα εἰς μόνον τὸ τοῦ λιμένος, τὸ τῶν δικαστηρίων καὶ τὸ τῆς ἠθικῆς ἐξυγίαισεως ζήτημα πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τις τὴν προσοχὴν του; Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ἐπισκευαστὰ ζήτήματα. Τὸ τῆς δημοσίας ἐκταδεύσεως, τὸ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, τὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, τὸ τῆς ἀτυνομίας, τὸ τῆς ὁδοποιίας, τὸ τῆς ναυτιλίας καὶ τόσα ἄλλα ζήτήματα, ἅτινα δεόνται ἐφορία; συζητήσεως; — Τὸ γυμνάσιον, τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ ὁ δῆμος δὲν ἔχουσι ὑλικὸν πόρον πρὸς ὑπαρξίν. Ἡ ἀτυνομία ἔχει ἀνάγκην ἀναδιοργανώσεως; δρόμοι οὔτε εἰς τὴν πόλιν οὔτε ἐν ταῖς χωρίαις ὑπάρχουσιν; ἢ δὲ ναυτιλία πάσχει τὰ πάθεινα. Αἰτὰ καθ' ἡμᾶς, εἶναι τὰ πρῶτα καὶ κυριώτεστα ζήτήματα, ἐν ὧν πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὀγενικοῦ διοικητῆ, καὶ ὁ συντάκτης τῆς νομαρχικῆς ἐφημερίδος τοῦ Αἰγαίου, ἂν ἀληθῶς ἀμφοτέρω κήδωνται τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου. Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἡμεῖς σκοπὸν ἔχομεν νὰ πραγματευθῶμεν περὶ ἐνὸς ἐκαστοῦ τῶν ζητημάτων τούτων ἐν ἐκτάσει καὶ καθ' ὅσον αἱ δυνάμεις ἡμῶν θὰ ἐπιτρέψωσι τοῦτο. Οὕτω δὲ πράττοντες φρονούμεν ὅτι θὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐντροβείας, ὅπως εἰδικώτερον πραγματευθῶσι περὶ τούτων. Μέγιστον δὲ θὰ πράξωσιν ἐγκλημα ἐὰν καὶ ἤδη, ὅτε οἱ παλαιοὶ χρόνοι παρελήθον καὶ οἱ καιροὶ ἤλλαξαν, ἀδιαφορήσωσιν.

Τὸ μέχρι τοῦδε ἐν Ρόδῳ ἐδεδεῖον ἐφετεῖον μετενεχθῆ πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐνταῦθα, ἐξελέγησαν δὲ παρὰ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ τὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐξ ὧν τρεῖς χριστιανοὶ, ἀνατολικοὶ, καὶ τρεῖς ὀθωμανοὶ, τούρκοι, ὧν προεδρεῖ ὁ Καττῆς. Λέγεται ὅτι τὰ ἐκλεχθέντα πρόσωπα εἶσι ἀξιοτίμα, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ ἐγκρατῆ τῶν τοῦ νόμου διατάξεων. Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐφετείου τούτου ἀρχονται μετὰ μικρὸν. Ἐκ δὲ τῶν ἀποφάσεών των θὰ κρίνωμεν τὰ πρόσωπα, ὅτε θὰ γράψωμεν τὰ δέοντα περὶ ἐνὸς ἐκαστοῦ. Διὰ τὸ Πρωτοδικεῖον, τὴν ἀπεριόριστον καὶ ἐκτροπὸν ταύτην μάστιγα τοῦ τόπου, λέγεται ὅτι θὰ ληφθῇ ἡ δέουσα φροντίς, καθαρὴ καὶ ἐκ τοῦ δικαστηρίου τούτου τῆς κόπρου τοῦ Δυγείου. Ἐναγωνίως περιμένομεν τὴν ὄραν.

Δύο πύτυχίσταμεν νὰ ἔχωμεν κατὰ τὴν παρούσαν τοῦ χρόνου ἐποχὴν Ἑλληνικὰ θεάτρα ἐνταῦθα. Οὔτε περὶ τῶν προσώπων τῶν ἀποτελούντων τοὺς δύο τούτους θιάσους, οὔτε περὶ τῶν κομμάτων, ἅτινα τοῦς ὑποστηρίζουσι, προσκομίζομεθα. Οἱ γνωρίζοντες ὁμοῦ τὸν τόπον ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν θὰ εὐδοκημώσῃ τῶν θιασωτῶν τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς ὀλιγῶν ἐν Χίῳ. Εἴθε τὰ πράγματα νὰ τοὺς διαψεύσωσιν.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἔμαθον ὅτι σὰς πέμπεται διάβουσι παρὰ τῶν συνήγορων τῶν διαφορῶν τῆς ἠθικῆς τοῦ τόπου, ἀναφύοντων ὅτι ἔγραψα. Περιμένω νὰ ἴδω τί ἀπολογηθῆται καὶ τίνας οἱ συνήγοροι αὐτῶν, ὅτε θὰ γράψω τὰ δέοντα.

Δέξασθε κλπ.

Ἐν Χίῳ τῇ 26 Μαΐου 1879.

B.

Ἀδελφίμου κ. συντάκτα τῆς «Πανόπης».

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 538 φύλλον τῆς ἀξιολόγου ἐφημερίδος

σας ἐδημοσιεύσατε ἀλληλογραφίαν ἐκ Χίου, ἐν ἣ σὺν ταῖς ἄλλοις καθάπτεται αὐτῆ τῆς προσχούσης νεολαίας τῆς πόλεως ἡμῶν, ὡς διαφθειρούσης ἀθῶα κοράσια, χωρὶς νὰ τιμωρῆται ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύει παρ' ἡμῖν νόμων, καθ' ὃ προστατευομένη παρὰ τῶν ἰσχυρῶν. Ἐπειδὴ ἡ δημοσίευσίς αὕτη ἀπεδόθη ἀδίκως εἰς πρόσωπα, σχεῖον ἔχοντα μετὰ τῆς ἀπανόπης, σὰς παρακαλοῦμεν, χάριν τῆς ἀληθείας, νὰ ἐπανορθώσῃτε τὸ δημοσίευμα τοῦτο, ἔχον ὡς ἔπεται: Ἀληθῶς πρό τινας διεδόθη ἐνταῦθα ὅτι τρεῖς νέοι καλῶν οἰκογενειῶν ἀπήγαγον νεάνιδα καὶ κατεχόσαντο αὐτῆς. Ἀλλὰ κατόπι ἡ ἐξουσία δὲ αὐτοψίας ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ εἰδησις ἦτο κηκόβουλον χάλκευμα, ὃ δὲ συκοφάντης θέλει τιμωρηθῆ. Νομίζομεν λοιπὸν ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ἐπανορθωθῇ τὸ ἀνοπόστατον τοῦτο δυσφήμημα, καὶ πρὸς τοῦτο παρακαλεῖσθε νὰ πράξῃτε ὅ, τι ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ.

Ἐν Χίῳ 25 Μαΐου 1879.

Ὡς πρόθυμοι
Δ. Ι. ΣΑΡΙΚΑΣ.
Γ. ΚΥΤΡΙΑΔΗΣ.

Σ. Σ. Π. Δημοσιεύοντες τὴν ἀνωτέρω διατριβὴν, ἐνθὺν μὲν χαίρομεν διότι αἱ περὶ τῶν ἀτακτημάτων τῆς νεολαίας τῆς ἰδιαίτερας ἡμῶν πατρίδος Χίου πληροφορίαι εἰσὶν ἀνυπόστατοι, ἐνθὺν δὲ παρατηροῦμεν τῷ ἀνταποκριτῇ ἡμῶν τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ σπεύδῃ εἰς τὰς κρίσεις του, μηδὲ νὰ στηρίξῃται εἰς ἀπλὰς ὑπονοίας καὶ διαδόσεις τόσο μᾶλλον ὅσο πρόκειται περὶ τῆς ἰδιαίτερας αὐτοῦ πατρίδος.

ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΚΥΘΝΟΥ.

Ἐγγιζούσης τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀρχονται τὰ λουτρά τῆς Κύθνου, δημοσιεύομεν ἐν περιλήψει τὸ ἐξαγόμενον τῶν παρατηρήσεών μας, ἐπὶ τῆς ἱαματικῆς δυνάμεως τῶν ἐν λόγῳ λουτρῶν, πρὸς γνῶσιν καὶ ὀδηγίαν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἐξετάζοντες ἐν γένει τὴν ἱαματικὴν δυνάμιν τῶν λουτρῶν τῆς Κύθνου ἐπὶ τῶν παρουσιασθέντων νοσημάτων, παρατηροῦμεν ὅτι καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐπεβεβαιώθη δι' ἐπανειλημμένων καὶ μετὰ προσοχῆς γενομένων παρατηρήσεων ὅτι οἱ ἀξιότιμοι προκατόχοι ἡμῶν καὶ ἐγὼ αὐτὸς παρατηρήσαμεν ἐπὶ τῆς ἱαματικῆς τῶν ὑδάτων δυνάμεως ὅτι δηλ. αὕτη εἶναι βεβαία καὶ ἀναμφισβήτητος ἐπὶ τῶν ἐξῆς νοσημάτων.

- α.) Ἐπὶ τῶν ρευματικῶν παθήσεων ἐν γένει.
- β.) Ἐπὶ τῆς αρθρίτιδος.
- γ.) Ἐπὶ νευραλγιῶν.
- δ.) Ἐπὶ χρονίῳν φλεγμονῶν τοῦ ἥπατος, σπληνός καὶ πνεύμονος ἀδενώδους ὄργανου.
- ε.) Ἐπὶ χρονίῳν φλεγμονῶν τῆς μήτρας καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, καὶ ἰδίως ἐπὶ σκληρύνσεως τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας, ἐπὶ ὀστερισμῶν καὶ ἐπὶ στειρώσεων, προσερχομένων ἐκ παθήσεων τῆς μήτρας, θεραπευομένων διὰ τῶν χειραδικῶν ἐλῶν.

Ἐπὶ ἀτόνων ἐλῶν κατὰ τὰς κινήμας ὅσοι πάσχοντες τὸ νόσημα τοῦτο προσήλθον, ὑγιέστατοι ἀπῆλθον μετὰ τὴν χρῆσιν 30 περίπου λουτρῶν ἅπαντες οὗτοι ἐκτὸς τῶν λουτρῶν μετεχειρίζοντο καὶ ἐν εἴδει καταπλάσμάτων τὴν ἐκ τῶν πηγῶν λάσπην.

Ἄξια προσοχῆς εἶναι ἡ σπουδαία ἱαματικὴ δυνάμις ἐπὶ τῶν ἐπωδύων καὶ μὴ δυσμνηροειδῶν τῶν παρθένων, καθ' ὧν ἀνωφελῆ ἀπέβησαν πάντα τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης παραγγελλόμενα θεραπευτικὰ μέσα· πολλαὶ νεάνιδες προσήλθον πάσχουσαι τὸ ἐπίμονον καὶ σκληρὸν τοῦτο νόσημα, καὶ δυνάμε-

θα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἅπασαι σχεδὸν ἀπῆλθον ἐντελῶς ἢ κθεισαί.

Ἐπίσης σπουδαία ἀνεφάνη ἡ δυνάμις τῶν ἐπὶ τῶν παθητικῶν μητρορραγιῶν· πολλαὶ τοιαῦται πρὸ πολλῶν ἐτῶν πάσχουσαι, καὶ μέγιστον βαθμὸν ἀναιμίας παθοῦσαι, ἐντελῶς ἰάθησαν τῇ χρῆσει τῶν λουτρῶν τῆς πηγῆς τῶν ἀγίων Ἀναργύρων.

Ἡ αὕτη ἱαματικὴ δυνάμις παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς ἐξ αἰμορροϊδῶν ἀρθρῶν αἰμορραγίας· σχεδὸν ἅπαντες οἱ προσελθόντες ἰάθησαν. Λίαν περιεργὸς φαίνεται ἡ βεβαιωθείσα πλέον διάφορος καὶ ἰδίως ἀντίθετος ἐνέργεια τῶν δύο πηγῶν τῆς Κύθνου ἡ αἰμοστατικὴ τῆς μιᾶς· ἢ ἡ αἰμορροϊκὴ τῆς ἑτέρας.

Εἰς ἅπασας τὰς παραλύσεις καὶ παρέσεις παρατηρήσαμεν ὅτι μεγίστην ὠφέλειαν ἔλαβον οἱ ταύτας πάσχοντες ἐκ τῶν λουτρῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ νοσήματα εἰς ἅτινα καταδήλος ἐγένετο ἡ ἱαματικὴ τῶν λουτρῶν τῆς Κύθνου δυνάμις, καὶ πρὸς θεραπείαν τῶν ὁποίων ἄνευ διαταγῆς δύνανται ὁ ἰατρός νὰ συμβουλευῇ ταῦτα. Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω καὶ εἰς πλείστα ἄλλα νοσήματα ἐπωφελῆς ἀνεδείχθη ἡ χρῆσις τῶν, καὶ τοιαῦται εἶναι αἱ διάφοροι ψευδαγκλώσεις, αἱ χρόνιοι νεφρικαὶ παθήσεις, ἡ φαρμιασίς, αἱ σφιλιτικαὶ παθήσεις, ἐν γένει καὶ ἡ ἐκ τῆς κατακλιῶν καὶ ἡ ἐλεφαντίασις.

Τὴν σπουδαίαν καὶ ἰσχυρὰν διαλυτικὴν καὶ ἀπορροητικὴν ἐνέργειαν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων τῆς Κύθνου δεῖν νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὰ ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχόμενα ἰώδη καὶ εἰς τὸ ἐν ἀρκετῇ ποσότητι ἐμπεριεχόμενον ἰώδιον καὶ βρωμίον κατὰ τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸν διάστημα χημικῶν κ.

Λιέβιχ, ὑπερτεροῦσι πολλὰς πηγὰς τῆς Εὐρώπης.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὅσοι προσήλθον πάσχοντες ἐκ διαφόρων νοσημάτων σχεδὸν εἰς πάντα μετ' ὠφελείας ἐγένετο ἡ χρῆσις τῶν λουτρῶν. Λεπτομερεῖς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων νοσημάτων δημοσιεύομεν ἐν ἰδιαίτερά ἐκθέσεων, γνωστοποιούμεν δὲ ὅτι οὐδὲν νόσημα ἐπιγεννηθὲν, οὐς δὲ οἱ τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν μαστίζοντες κατ' ἔτος διαλείποντες πυρετοὶ παρουσιάσθησαν πρὸ πολλοῦ ἀποξηρανθέντων τῶν ἐκεῖ πού εὐρισκόμενων μικρῶν ἐλῶν καὶ τηρουμένων ἐν τῷ καταστάματι τῆς ἀπαιτουμένης καθαρότητος κτλ.

Ἐσφαλμένη εἶναι ἡ ἰδέα ὅτι ἐν Κύθνῳ ὑπάρχουσι πυρετοὶ διαλείποντες, διότι ἐπὶ 22 ἡδὴ ἔτη ἅπαξ καὶ μόνον ἐπεσκέφθησαν ταῦτην πυρετοὶ, καὶ τοῦτο ὅτε ἅπασα ἡ Ἀττικὴ, σκέρθησαν ταῦτην πυρετοὶ, καὶ τὰ πλείστα μέρη τῆς Ἑλλάδος ὑπέφερον ἀπὸ τῆς μαστίγια ταύτης. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τόπος ξηρὸς καὶ πετρώδης, ἄνευ ἐλῶν καὶ καθ' ὅλον τὸ καλοκαίριον θερόμενος ὑπὸ τῶν μαινομένων κατὰ τὸ Αἰγαῖον βορείων ἀνέμων δύνανται νὰ ἦναι τόπος ὑγιεινὸς καὶ εὐκρατὸς ἔθνα οὐδέποτε αἰσθάνεται τις ἐν αὐτῇ τὸν πνιγρὸν καύσωνα.

Ἐκτὸς τοῦ ὑγιεινοῦ τοῦ κλίματος ἡ ἐν Κύθνῳ διαμονὴ διὰ τὸς πάσχοντας εἶναι λίαν εὐάρεστος καὶ ἄνεστος, διὰ τε τὸ εὐρύχωρον καὶ καλῶς καθηριζόμενον κατάστημα, καὶ τὴν τοῦ εὐκόλου ἀπόκτησιν τῶν πρὸς συντήρησιν ἀπαιτουμένων, πρὸς μεγίστην δὲ εὐκολίαν τῶν προσερχομένων πασχόντων συντελεῖ ὅχι ὀλίγον καὶ ἡ προθυμία καὶ φιλοξενία τῶν ἀγαθῶν κατοίκων τῆς νήσου. Τὴν κατάστημα εἶναι ἐφοδιασμένον μὲ πάντα τὰ ἀναγκαζοῦντα ἐπιπλα καὶ σκεῦη, πλὴν τῶν κλινοστρωμνῶν, τὰς ὁποίας ὀφείλουσιν οἱ προσερχόμενοι νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν.

(Ἡ διεύθυνσις τῶν λουτρῶν).